

دیدگاه

موضوع: مشوق های توسعه صنعت خودرو برقی در آلمان و آموزه های برای ایران

شماره: ۱۰۵۵

تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۲

تهیه و تنظیم: پریسا ابوالحسینی

توضیح اجمالی

آلمان سابقه طولانی در توسعه خودروهای الکتریکی دارد؛ اما اوج اقدامات توسعه ای این صنعت را می توان از سال ۲۰۰۹ به بعد، به ویژه بعد از امضای موافقت نامه زیست محیطی پاریس در سال ۲۰۱۵ و هدف گذاری ۷ تا ۱۰ میلیون خودروی برقی، ۱ میلیون نقطه شارژ و ممنوعیت فروش خودرو احتراقی تا سال ۲۰۳۰ دانست. فروش سالانه خودروهای برقی هیبریدی باطری و پلاگین در سال ۲۰۲۲ به حدود ۸۲۴ هزار دستگاه در آلمان رسید و این کشور را به بزرگ ترین بازار از نظر ثبت نام مطلق خودروهای برقی پلاگین در اروپا تبدیل کرد؛ اما در انتهای همین سال با کاهش یارانه های دولتی، ثبت نام های جدید کاهش یافت. در سال ۲۰۲۳ سهم بازار خودروی برقی در کل خودروهای سواری، حدود ۲۳ درصد بوده است. برای رسیدن به چنین اهداف بلند پروازانه ای دولت فدرال آلمان انواع مشوق های مالی و غیرمالی را به شرح زیر بکار گرفته است.

میزان و شرایط پرداخت

نوع مشوق

- یارانه ایجاد ایستگاه های تا ظرفیت ۵۰ کیلووات برای شرکت های کوچک و متوسط: ۸۰ درصد هزینه های خرید و نصب تجهیزات در صورت استفاده از انرژی های تجدید پذیر برای شارژ، حداکثر ۱۶۰۰۰ یورو؛
- یارانه ایجاد ایستگاه های با ظرفیت بیش از ۵۰ کیلووات و اتصالات مربوطه توسط شرکت ها برای خودروهای تجاری: از ۷ تا ۳۰ هزار یورو بسته به ظرفیت ایستگاه و اندازه شرکت؛
- یارانه ایجاد ایستگاه های شارژ خصوصی بصورت متفاوت در شهرهای مختلف: درصدی از هزینه های خرید و نصب (تا ۶۰ درصد) و یا مبلغ ثابت (۳۰۰ تا ۵۰۰ یورو)؛
- یارانه شرکت های تامین انرژی برای خرید و نصب ایستگاه شارژ، حداکثر ۴۲۰۰ یورو و کاهش تعرفه انرژی.
- یارانه زیست محیطی خرید خودرو بسته به نوع و قیمت آن حداکثر تا ۴۵۰۰ یورو (دو سوم سهم دولت و یک سوم سهم خودروساز)؛
- * دولت پرداخت یارانه فوق را از ابتدای سال ۲۰۲۴ به دلیل مشکلات بودجه ای متوقف کرده اما خودروسازان پرداخت این یارانه را ادامه می دهند.
- یارانه خرید خودروهای دست دوم، به همان میزان یارانه های خرید خودروهای برقی جدید؛
- یارانه اجاره یک خودروی الکتریکی بسته به نوع خودرو، قیمت و مدت قرارداد، حداکثر تا ۳۳۷۵ یورو (این مبلغ برای اجاره ۱۲ تا ۲۴ ماهه یک خودروی پلاگین هیبریدی است).

مشوق های خرید یا اجاره خودرو برقی

- خودروهای تمام برقی که بین سال های ۲۰۱۱ تا ۲۰۳۰ ثبت نام کرده اند، ۱۰ سال از مالیات مربوط به وسایل نقلیه موتوری معافند.
- تخفیف در اجرای قاعده مالیاتی ۱ درصد (اخذ ۱ درصد از قیمت خودرو در ماه به عنوان مالیات بر عایدی از رانندگانی که از خودروی شرکتی برای مقاصد شخصی استفاده می کنند): ۰.۲۵ درصد از قیمت یک خودروی شرکتی تمام برقی با قیمت زیر ۶۰،۰۰۰ یورو مشمول مالیات است. این درصد برای خودروهای هیبریدی بالای ۶۰،۰۰۰ یورو، ۰.۵ درصد است.
- کارفرمایانی که اجازه می دهند دارندگان خودروهای شخصی و شرکتی خودروهای برقی پلاگین خود را در محل کار فرما شارژ کنند، از اعلام سود نقدی خود از این محل در اظهارنامه مالیاتی خود معاف هستند.
- دارندگان خودروهای شرکتی که خودروهای برقی خود را در خانه شارژ می کنند، می توانند از تخفیف مالیاتی بهره مند شوند.
- کارفرمایانی که شارژ رایگان وسایل نقلیه برقی یا دوچرخه را ارائه می دهند تا سال ۲۰۳۰ برای این خدمات مشمول مالیات نمی شوند.

مشوق های مالیاتی مالکین خودرو برقی یا ایستگاه شارژ

دیدگاه

- کاهش موقت مالیات بر ارزش افزوده برای خرید خودروهای برقی به ۱۶ درصد (از دسامبر ۲۰۲۰ لغو شده و اکنون ۱۹٪ می باشد)

- افزایش بودجه تحقیقاتی به ویژه در زمینه فناوری باتری
- سایر مشوق ها - اتخاذ استانداردهای سخت گیرانه برای تولید و استفاده از خودروهای با موتور احتراق داخلی و حمایت ها - افزایش تعهدات و مشارکت های بین المللی در راستای توافق نامه پاریس
- گسترش شبکه شارژ

البته دولت های محلی نیز با توجه به منابع در اختیار خود، مشوق های منطقه ای ارائه داده (مثلا پارکینگ رایگان، تخفیف در عوارض شهری، ایجاد محدودیت برای تردد خودروهای با موتور احتراقی در برخی مناطق) یا مقادیر متفاوتی از مشوق های ملی را بکار می برند.

نکات کلیدی

۱. اقدامات حمایتی دولت آلمان برای ترویج خودرو برقی با رویکرد اکوسیستمی بوده و انواع بازیگران این عرصه را اعم از مصرف کننده، تولید کننده، شرکت های انرژی، شرکت های ارائه زیرساخت و ... شامل می شود و منطبق بر اهداف تعیین شده می باشد.
۲. روح حاکم بر اقدامات حمایتی دولت، کاهش هزینه های گذار به حمل و نقل برقی برای انواع ذی نفعان بوده است؛ البته با گذشت زمان، پیشرفت فناوری، رواج استفاده از انرژی های تجدید پذیر و کاهش هزینه تولید برق، افزایش رقابت و نقدشوندگی بازار خودروهای برقی و به تبع آن کاهش ریسک سرمایه گذاری در این حوزه و نیز منافعی که حمل و نقل برقی ایجاد می نماید، هزینه گذار کمتر شده و یارانه های دولتی می تواند کاهش یابد.
۳. تعهدات بین المللی که آلمان در آن ها مشارکت دارد، باعث شده تا گذار این کشور به حمل و نقل برقی و استفاده از انرژی های پاک، محرک اصلی توسعه خودروی برقی در این کشور باشد.
۴. سابقه طولانی و درخشان آلمان در تولید خودروی با موتور احتراق داخلی و کیفیت و تنوع محصولات این حوزه، باعث شده تا ایجاد جذابیت برای گذار به حمل و نقل برقی برای دولت دشوارتر باشد؛ لذا انجام تعهدات بین المللی دولت را مجبور کرده است تا با استفاده از ظرفیت های داخلی به تولید خودروی برقی و باتری روی آورده و با گسترش شبکه ایستگاه های شارژ و ارائه یارانه های زیست محیطی، افزایش بودجه تحقیقاتی و اتخاذ سیاست های سخت گیرانه برای خودروهای آلاینده، تولیدکنندگان و مصرف کنندگان را به حمل و نقل برقی هدایت نماید.
۵. آلمان از جمله کشورهایی است که هزینه برق در آن بالاست که یکی از موانع گسترش حمل و نقل برقی می شود؛ لذا برای غلبه بر این مشکل، مشوق هایی به طور اختصاصی برای استفاده از انرژی های تجدید پذیر در شبکه های شارژ ارائه می شود.

آموزه های برای ایران

۱. وجود صنعت و ظرفیت خودروسازی در کشور از سویی و عدم اقبال عمومی به محصولات داخلی از سویی دیگر می تواند فرصت خوبی برای گذار به حمل و نقل برقی باشد منوط به حمایت های دولت برای کاهش هزینه های تولید کننده و مصرف کننده و گسترش شبکه شارژ.
۲. ایران دارای ظرفیت های علمی و فنی خوبی در زمینه های مختلف فناوری است که با استفاده از این ظرفیت ها می تواند بخشی از زنجیره ارزش صنعت خودرو برقی را در داخل کشور ایجاد کند.
۳. استفاده از خودرو برقی، نیاز به تولید برق بیشتر دارد؛ از آن جا که حدود ۸۰ درصد منابع تولید برق کشور حرارتی بوده که خود از منابع آلاینده هوا هستند، می توان با اتخاذ سیاست های حمایتی از سوی دولت، از ظرفیت های طبیعی کشور برای تولید انرژی های تجدید پذیر استفاده نمود.